

Михайло Коротюк

аспірант кафедри кримінального права
Класичного приватного університету,
адвокат

(Київ, Україна)

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0008-2098-1076>

kmg@ulu.com.ua

УДК 343.36:347.965.4](477)(045)

ОСОБЛИВОСТІ СУСПІЛЬНО НЕБЕЗПЕЧНОГО ВПЛИВУ
НА АДВОКАТА, АДВОКАТСЬКЕ БЮРО,
АДВОКАТСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ ПРИ ВЧИНЕННІ
КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ,
ЯКІ ПОСЯГАЮТЬ НА АДВОКАТСЬКУ ДІЯЛЬНІСТЬ
ЯК ОХОРОНЮВАНУ ЗАКОНОМ СОЦІАЛЬНУ ЦІННІСТЬ

Анотація. Стаття ґрунтується на дослідженні адвокатської діяльності як охоронюваної кримінальним законом соціальної цінності, виходячи з концепції визнання об'єктом кримінального правопорушення саме соціальних цінностей. Автор дійшов висновку, що характер і різновиди негативних змін, які виникають унаслідок суспільно небезпечного посягання на адвокатську діяльність, можуть бути визначені з урахуванням таких аспектів адвокатської діяльності: 1) ознаки адвоката і правового статусу адвоката; суб'єкти адвокатської діяльності та учасники відповідних груп правовідносин, що складаються у зв'язку зі здійсненням адвокатської діяльності чи зверненням до адвоката; 2) сукупність прав і свобод, інтересів адвоката та інших учасників відповідних груп правовідносин, що складаються у зв'язку зі здійсненням адвокатської діяльності чи зверненням до адвоката; 3) соціальні зв'язки між такими суб'єктами, що виникають з приводу здійснення адвокатської діяльності; 4) матеріалізовані й нематеріалізовані блага. З урахуванням цього завданням є визначити саме ті різновиди суспільно небезпечної поведінки людини, які посягають на адвокатську діяльність. На підставі цього здійснено дослідження механізму заподіяння шкоди адвокатській діяльності як об'єкту кримінально-правової охорони і таким його компонентам, як адвокат, адвокатське бюро, адвокатське об'єднання.

Установлено, що для розкриття цих особливостей ключовим є виявлення тих різновидів поведінки, що спричиняють порушення належного порядку здійснення професійної адвокатської діяльності. Визначено, що суспільно небезпечний вплив на адвоката може бути спрямований як на особу, яка вже здійснює адвокатську діяльність, так і на таку, що отримала правовий статус адвоката, але адвокатську діяльність ще не здійснює. У статті наведено різновиди такого впливу за формою здійснення, за метою здійснення, за способом здійснення. При цьому негативний вплив на адвокатське бюро, адвокатське об'єднання також може мати наслідком порушення належного порядку здійснення адвокатської діяльності, враховуючи правовий зв'язок між адвокатом і адвокатським бюро, адвокатським об'єднанням. Крім

© Михайло Коротюк, 2024

того, вплив на адвокатське бюро чи об'єднання може спричинити негативні зміни в компонентах об'єкта кримінально-правової охорони у разі доступу, знищення, незаконної зміни чи незаконного поширення інформації.

Ключові слова: адвокатська діяльність; адвокат; адвокатське бюро; адвокатське об'єднання; соціальна цінність; вплив; механізм заподіяння шкоди.

Публічно-правовий статус адвокатури і її взаємозв'язок з органами правосуддя безпосередньо набули відображення у правовому статусі адвоката. Належне функціонування адвокатури як інституту громадянського суспільства не тільки забезпечує захист прав та інтересів фізичних та юридичних осіб, дотримання державою основних гарантій прав і свобод людини і громадянина, а й безпосередньо впливає на здійснення правосуддя. Розгляд адвокатської діяльності як охоронюваної законом соціальної цінності, що є об'єктом кримінально-правової охорони, дає змогу визначити особливості суспільно небезпечного впливу на адвокатську діяльність при вчиненні кримінальних правопорушень. Передусім такі посягання пов'язані з впливом на адвоката, а у деяких випадках – на адвокатське бюро, адвокатське об'єднання.

Окремі питання, що стосуються визначення встановлення правової охорони адвокатської діяльності та правового статусу адвоката, були висвітлені у працях таких вчених, як А. Бірюкова¹, Т. Вільчик², А. Козьмініх³, Л. Тацій⁴, П. Хотенець⁵ та ін. Важливі питання, пов'язані з дослідженням механізму заподіяння шкоди об'єкту злочину були розкриті Н. Гуторовою⁶, О. Радутним⁷ та ін. Однак у цих працях особливості суспільно небезпечного впливу на адвоката, адвокатське бюро, адвокатське об'єднання при вчиненні кримінальних правопорушень не досліджувалися.

Слід зазначити, що саме дослідження механізму заподіяння шкоди об'єкту суспільно небезпечного посягання і його компонентам дає змогу розкрити істотні ознаки складу діяння, а також виявити можливі прогалини у правовому регулюванні й кримінально-правовій охороні відповідних соціальних цінностей. Тож убачається обґрунтованим і актуальним проаналізувати особливості суспільно небезпечного впливу на адвоката, адвокатське бюро, адвокатське об'єднання при вчиненні кримінальних правопорушень, які посягають на адвокатську діяльність як охоронювану законом соціальну цінність.

¹ А. Бірюкова, 'Забезпечення адвокатурою конституційного права обвинуваченого на захист у кримінальному процесі України' (дис канд юрид наук, 2006) 206.

² Т. Вільчик, 'Юридична природа адвокатури та проблеми організації її діяльності' [2011] 4 Університетські наукові записки 327–332.

³ А. Козьмініх, 'Роль інституту адвокатури в реалізації правозахисної функції громадянського суспільства' (автореф дис канд політ наук, 2008) 18.

⁴ Л. Тацій, 'Юридична природа адвокатури в системі захисту прав і свобод людини і громадянина' (автореф дис канд юрид наук, 2008) 18.

⁵ П. Хотенець, 'Правовий статус адвоката в Україні' (автореф дис канд юрид наук, 2002) 23.

⁶ Н. Гуторова, 'Механізм заподіяння шкоди об'єкту злочину: поняття, види, кримінально-правове значення' [2015] 9 Право України 128–135.

⁷ О. Радутний, 'Механізм заподіяння шкоди будь-якому об'єкту через протиправний вплив на інформаційні відносини' [2009] 4 Вісник Академії правових наук України 199–205.

Важливість дослідження адвокатської діяльності як соціальної цінності зумовлена взаємозв'язком об'єкта правової охорони (у тому числі кримінально-правової охорони) з поняттям об'єкта злочину. На жаль, межі цього дослідження не дають змоги заглибитися в дискусію щодо доцільності визнання об'єктом злочину суспільних відносин або цінностей. Зазначимо лише, що підтримуємо позицію Є. Фесенка, відповідно до якої об'єктом злочину є соціальні цінності, які охоплюють п'ять класів компонентів, а саме: потерпілих; їхні інтереси та права; соціальні зв'язки; предмети (матеріалізовані блага); нематеріалізовані блага, які належать потерпілим⁸. Об'єктом кримінально-правової охорони визнаються ті цінності, які законодавцем беруться під охорону шляхом прийняття кримінально-правової норми, тобто цінності, які потенційно можуть стати об'єктом злочину (злочинного посягання)⁹. Позиція щодо визнання об'єктом злочину соціальних цінностей підтримана в роботах П. Андрушка¹⁰, П. Берзіна¹¹, П. Матишевського¹² та ін. О. Дудоров щодо цього зазначив таке: 'Якщо об'єктом кримінально-правової охорони варто визнавати ті цінності, які забезпечуються кримінально-правовою охороною, то звернення до поняття об'єкта злочину є виправданим для з'ясування антисоціальної спрямованості злочинного посягання і характеру заподіяної ним шкоди'¹³.

Як відзначає Н. Гурова, чинниками, які зумовлюють функціонування механізму заподіяння шкоди об'єкту злочину, є: 1) об'єкт злочину являє собою єдину цілісну систему взаємопов'язаних і взаємодіючих між собою структурних елементів; 2) властивістю цієї системи є те, що виключення хоча б одного з елементів або його істотне пошкодження призводить до завдання шкоди об'єкту злочину в цілому; 3) суспільно небезпечне діяння за своїм характером та інтенсивністю здатне здійснити такий вплив на елемент об'єкта злочину, який призведе до його виключення із системи (шляхом вилучення чи знищення) або суттєвого пошкодження¹⁴. Такий негативний вплив спрямовується на предмет суспільних відносин, сумлінного учасника суспільних відносин або соціальний зв'язок¹⁵, тобто пошкоджує (видозмінює або знищує) елементи об'єкта кримінально-правової охорони.

Маємо також враховувати й те, що кримінальне правопорушення спричиняє суспільно небезпечну шкоду або створює загрозу спричинення такої шкоди. Суспільна небезпека – це об'єктивна властивість злочину, реальне

⁸ Є Фесенко, 'Злочини проти здоров'я населення та системи заходів з його охорони' (дис докт юрид наук, 2004) 89.

⁹ П Андрушко, 'Об'єкт кримінально-правової охорони, об'єкт злочину, об'єкт злочинного посягання та об'єкт злочинного впливу: основний зміст понять та їх співвідношення' [2011] 12 Адвокат 10.

¹⁰ П Андрушко, *Злочини проти виборчих прав та їх права брати участь у референдумі: кримінально-правова характеристика* (КНТ 2007) 111.

¹¹ П Берзін, 'Незаконне використання засобів індивідуалізації учасників господарського обороту, товарів та послуг: аналіз складів злочину, передбаченого ст. 229 КК України' (дис канд юрид наук, 2004) 29.

¹² П Матишевський, *Кримінальне право України: Загальне частина: підручник для студ. юрид. вузів і фак.* (А.С.К. 2001) 85.

¹³ О Дудоров, 'Проблеми кримінально-правової охорони системи оподаткування України' (дис докт юрид наук, 2007) 57.

¹⁴ Гурова (н 6) 129.

¹⁵ Радутний (н 7) 204.

порушення відносин, що склалися в суспільстві. Виникнення, зміна, втрата суспільної небезпечності діяння зумовлені об'єктивними закономірностями суспільного розвитку, нерозривним зв'язком із тими соціально-економічними процесами, що відбуваються в суспільстві¹⁶. Отже, при визначенні особливостей механізму заподіяння шкоди адвокатській діяльності, важливим видається виділити ті різновиди посягань, які спричиняють суспільно небезпечну шкоду, а також створюють загрозу її спричинення, за умови, що такі діяння мають наслідком виникнення відповідних видозмін у компонентах об'єкта кримінально-правової охорони.

Як відзначив Є. Фесенко, потерпілими, проти яких спрямовується злочинне діяння, можуть виступати як окремих індивід, так і людина як учасник суспільних відносин. Як індивід потерпілий є об'єктом посягання у тих випадках, коли злочином створюється загроза або спричиняється шкода невід'ємним індивідуальним благам людини, її фізичному існуванню. У більшості випадків він стає "мішенню" злочинного посягання як учасник суспільних відносин, коли результатом вчинення злочину може бути порушення певних суспільних зв'язків¹⁷.

Варто зазначити, що для дослідження адвокатської діяльності як об'єкта кримінально-правової охорони поняття "адвокат" є системотвірним, а ознака його правового статусу (право на здійснення адвокатської діяльності) має кримінологічне значення, саме характеристики адвоката "включені" до компонентів об'єкта кримінально-правової охорони і є визначальними при дослідженні особливостей механізму заподіяння шкоди такому об'єкту. Отже, *характер і різновиди негативних змін, які утворюються внаслідок суспільно небезпечного посягання на адвокатську діяльність, можуть бути визначені з урахуванням таких аспектів адвокатської діяльності: 1) ознаки адвоката і правового статусу адвоката; суб'єкти адвокатської діяльності та учасники відповідних груп правовідносин, що складаються у зв'язку зі здійсненням адвокатської діяльності чи зверненням до адвоката; 2) сукупність прав і свобод, інтересів адвоката та інших учасників відповідних груп правовідносин, що складаються у зв'язку зі здійсненням адвокатської діяльності чи зверненням до адвоката; 3) соціальні зв'язки між такими суб'єктами, що виникають з приводу здійснення адвокатської діяльності; 4) матеріалізовані й нематеріалізовані блага. З урахуванням цього маємо на меті визначити саме ті різновиди суспільно небезпечної поведінки людини, які посягають на адвокатську діяльність.*

Для розкриття цих особливостей ключовим є виявлення тих різновидів поведінки, що спричиняють порушення належного порядку здійснення професійної адвокатської діяльності, а отже, можуть охоплювати вчинення таких діянь:

а) створення перешкод і/або ускладнення вільного й повноцінного здійснення адвокатом професійної діяльності, або унеможливлення вільного і

¹⁶ Р. Вереша, *Кримінальне право України. Загальна частина: навч. посіб.* (2-ге вид. перероб. та доповн. Центр учбової літератури 2012) 61.

¹⁷ Фесенко (н 8) 90.

повноцінного здійснення адвокатом професійної діяльності, у тому числі унеможливлення чи ускладнення реалізації адвокатом передбачених законом професійних повноважень щодо захисту інтересів клієнта, недопущення порушення його прав і їх відновлення у разі порушення;

б) створення перешкод, ускладнення або унеможливлення доступу фізичних і юридичних осіб до правничої допомоги адвоката, обмеження чи позбавлення права вільно обрати адвоката, відмовитися від його допомоги, а також скористатися безоплатною правничою допомогою, у тому числі неможливість чи ускладнення для фізичних і юридичних осіб реалізувати право на захист, вжити заходів щодо недопущення порушення своїх прав або відновлення порушених прав з допомогою кваліфікованої професійної допомоги адвоката;

в) порушення фізичної недоторканності адвоката, тиск і вчинення психологічного впливу на адвоката, його близьких родичів, посягання на його життя і здоров'я, його близьких родичів, майно і документи, а також інформацію, яка надається адвокату у зв'язку з виконанням ним професійних повноважень, будь-які інші види втручання в правомірну адвокатську діяльність.

У Кримінальному кодексі України¹⁸ *різновиди суспільно небезпечної поведінки, які посягають на адвокатську діяльність, визначені так:*

1) посягання на адвокатську діяльність, окреслені вище у п. “а”, визначені у кримінальному законі так: “недопущення захисника” (ч. 1 ст. 374), “вчинення в будь-якій формі перешкод до здійснення правомірної діяльності захисника чи представника особи по наданню правової допомоги” (ч. 1 ст. 397), “порушення встановлених законом гарантій діяльності захисника чи представника особи по наданню правової допомоги” (ч. 1 ст. 397), “порушення професійної таємниці” (ч. 1 ст. 397);

2) суспільно небезпечні посягання, які перелічені вище у п. “б”, передбачені у Кримінальному кодексі України так: “недопущення захисника” (ч. 1 ст. 374), “ненадання своєчасно захисника” (ч. 1 ст. 374), “інше грубе порушення права підозрюваного, обвинуваченого на захист” (ч. 1 ст. 374), “завідомо неправдиве повідомлення суду про повноваження представляти іншу особу в суді, а так само умисне невнесення адвокатом до ордера відомостей щодо обмежень повноважень, установлених договором про надання правничої допомоги” (ст. 400¹);

3) суспільно небезпечні діяння, названі вище у п. “в”, визначені у кримінально-правових положеннях так: “погроза вбивством, насильством або знищенням чи пошкодженням майна щодо захисника чи представника особи, а також щодо їх близьких родичів у зв'язку з діяльністю, пов'язаною з наданням правової допомоги” (ч. 1 ст. 398), “умисне заподіяння захиснику чи представнику особи або їх близьким родичам легких або середньої тяжкості тілесних ушкоджень у зв'язку з діяльністю, пов'язаною з наданням правової допомоги” (ч. 2 ст. 398), “умисне заподіяння тим самим особам у

¹⁸ Кримінальний кодекс України: Закон України від 5 квітня 2001 р. № 2341-III < <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> > (дата звернення: 23.07.2023).

зв'язку з діяльністю, пов'язаною з наданням правової допомоги, тяжкого тілесного ушкодження” (ч. 3 ст. 398), “умисне знищення або пошкодження майна, що належить захиснику чи представнику особи або їх близьким родичам, у зв'язку з діяльністю, пов'язаною з наданням правової допомоги” (ч. 1 ст. 399), “вбивство або замах на вбивство захисника чи представника особи або їх близьких родичів у зв'язку з діяльністю, пов'язаною з наданням правової допомоги” (ст. 400).

Отже, визначимо особливості виникнення негативних змін у компонентах об'єкта кримінально-правової охорони, які можуть виникати у зв'язку із вчиненням впливу на адвоката, а також особливості впливу на адвокатське бюро і адвокатське об'єднання.

1. Вплив на адвоката. Суспільно небезпечний вплив на адвоката може бути спрямований як на особу, яка вже здійснює адвокатську діяльність, так і на таку, що отримала правовий статус адвоката, але адвокатську діяльність ще не здійснює. При цьому можемо виділити такі різновиди цього негативного впливу:

- за формою здійснення: фізичний вплив; психологічний вплив;
- за метою здійснення: створення перешкод у виконанні професійних повноважень; унеможливлення належного здійснення адвокатської діяльності і виключення адвоката з відповідної групи правовідносин (або недопущення його включення до правовідносин);
- за способом здійснення: усно (погрози, пропозиція неправомірної вигоди); шляхом виконання фізичних дій (заподіяння тілесних ушкоджень, вбивство) або бездіяльності (невиконання дій, що спрямовані на надання адвокату доступу до клієнта, відомостей тощо).

Слід зазначити, що процесуальні права адвоката, хоча й зумовлені статусом клієнта у справі, однак засновуються на тому, що адвокат як фахівець у галузі права, що надає професійну правничу допомогу, покликаний забезпечити захист прав, недопущення їх порушення і відновлення у разі порушення. Включення адвоката у справу надає більші можливості особі реалізувати свої права, захистити, відновити порушені і/або не допустити порушення прав клієнта. Тому адвокатська діяльність як охоронювана законом цінність має бути розглянута з урахуванням не тільки правового зв'язку адвоката з клієнтом, а й з урахуванням загального правового статусу адвоката, який сам по собі надає певні процесуальні права і можливості. Зокрема, йдеться про те, що вже з моменту набуття особою правового статусу адвоката така особа отримує низку правомочностей і включається до відповідної групи правовідносин. Право на зайняття адвокатською діяльністю є обов'язковим компонентом адвокатської діяльності, тому це право також включено до правової охорони цієї діяльності. Відповідно будь-які незаконні дії щодо адвоката, який набув правового статусу, але ще не розпочав адвокатську діяльність (не уклав договір про надання правничої допомоги), також можуть чинити негативний вплив на компоненти правової охорони й здатні порушувати належний порядок здійснення адвокатської діяльності. Відтак, наприклад, діяння, що пов'язане з недопущенням адвоката в будь-

якій формі до здійснення захисту особи, у тому числі вчинення будь-яких дій, що спрямовані на унеможливлення укладення договору з клієнтом, спричиняють відповідні негативні зміни в компонентах кримінально-правової охорони.

Важливо також зазначити, що саме мета здійснення негативного впливу (що полягає у створенні перешкод у виконанні професійних повноважень адвоката; унеможливленні належного здійснення адвокатської діяльності і виключенні адвоката з відповідної групи правовідносин або недопущенні його включення до відповідних правовідносин) об'єднує згадані вище різновиди впливу на адвоката. При цьому негативний вплив на адвоката в усіх випадках спричиняє також негативний вплив на клієнта, з яким у адвоката підписано договір про надання правничої допомоги.

2. Вплив на адвокатське бюро або адвокатське об'єднання. Адвокатське бюро і адвокатське об'єднання відповідно до статей 14 і 15 Закону України “Про адвокатуру та адвокатську діяльність”¹⁹ є юридичними особами і можуть бути створені саме адвокатами. *Така форма здійснення адвокатської діяльності має низку особливостей, які впливають на правову охорону адвокатської діяльності, а саме:*

– учасником адвокатського бюро й адвокатського об'єднання може бути лише адвокат, який у разі заснування таких юридичних осіб володіє додатковим правовим статусом учасника відповідної юридичної особи; це також означає, що функціонування даних різновидів юридичних осіб залежить від наявності в учасника правового статусу адвоката²⁰;

– створення адвокатського бюро і адвокатського об'єднання впливає на взаємодію адвоката з клієнтом: стороною договору про надання правничої допомоги є саме юридична особа, незалежно від того, який саме адвокат надає правничу допомогу (безпосередньо учасник (учасники) даної юридичної особи або адвокат, залучений до співробітництва на договірних засадах);

– у разі створення адвокатського бюро або адвокатського об'єднання адвокат має здійснювати адвокатську діяльність саме у такій формі (тобто через адвокатське бюро або адвокатське об'єднання); це означає, що з моменту державної реєстрації юридичної особи у адвоката та у даної юридичної особи виникає додатковий правовий зв'язок, що покладає на адвоката відповідні зобов'язання.

¹⁹ Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 5 липня 2012 р. № 5076-VI <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17#Text>> (дата звернення: 23.05.2024).

²⁰ Питання щодо можливості подальшого функціонування адвокатського бюро чи адвокатського об'єднання у разі втрати правового статусу адвоката їх учасником (учасниками) в чинному законодавстві не вирішено. Однак, виходячи з положень статей 14 і 15 Закону України “Про адвокатуру та адвокатську діяльність”, видається, що втрата правового статусу адвоката учасником адвокатського бюро чи усіма учасниками (або принаймні кваліфікованою більшістю) адвокатського об'єднання зумовлює неможливість подальшого виконання такою юридичною особою своїх функцій. Враховуючи це, на законодавчому рівні потребує вирішення питання чинності договорів про надання правничої допомоги у таких випадках. Зокрема, на нашу думку, в такому разі договори мали би бути укладені знову за участю адвокатів і клієнтів безпосередньо.

З урахуванням цього можна виділити такі особливості негативного впливу на адвокатську діяльність адвоката, який виконує професійні повноваження через адвокатське бюро, адвокатське об'єднання:

– враховуючи правовий зв'язок, наявний між адвокатом-учасником і заснованим ним адвокатським бюро або адвокатським об'єднанням, вплив на юридичну особу (наприклад, створення перешкод у здійсненні діяльності юридичної особи) може впливати на повноцінне виконання адвокатом професійних повноважень, і навпаки: негативний вплив на адвоката-учасника можуть спричиняти перешкоди або навіть унеможливлення подальшої діяльності адвокатського бюро або адвокатського об'єднання (наприклад, убивство адвоката, який був учасником такої юридичної особи);

– правовий зв'язок, наявний між адвокатським бюро або адвокатським об'єднанням та адвокатом, залученим до співробітництва на договірних засадах, має юридичне значення у разі спричинення негативного впливу на юридичну особу або в деяких випадках – на адвоката-учасника цієї юридичної особи (як було показано вище). Зокрема, припинення юридичної особи або втрата правового статусу адвоката-учасника адвокатського бюро чи адвокатів-учасників адвокатського об'єднання (або принаймні їх кваліфікованої більшості) унеможлиблює продовження діяльності адвоката, залученого до співробітництва на договірних засадах, від імені такої юридичної особи. Однак така діяльність може бути продовжена в разі укладення адвокатом, залученим до співробітництва на договірних засадах, нового договору про надання правничої допомоги з клієнтом.

Крім того, вплив на адвокатське бюро чи об'єднання може спричиняти негативні зміни в компонентах об'єкта кримінально-правової охорони у разі доступу, знищення, незаконної зміни чи незаконного поширення інформації, яка становить предмет адвокатської таємниці будь-якого адвоката, що залучений до роботи в адвокатському бюро чи об'єднанні (наприклад, незаконне втручання у роботу адвокатського бюро чи об'єднання може спричинити несанкціонований доступ до адвокатської таємниці).

Висновки. Таким чином, взаємозв'язок адвоката й адвокатського бюро, адвокатського об'єднання має юридичне значення при кваліфікації діянь, що посягають на адвокатську діяльність. Зокрема, залежно від різновиду такого правового зв'язку вчинення кримінального правопорушення може завдавати шкоди конкретному адвокату (який є учасником бюро, об'єднання) та/або усім адвокатам, залученим до співробітництва з цим бюро, об'єднанням.

REFERENCES

Bibliography

Authored books

1. Andrushko P, *Zlochynty proty vyborchyykh prav ta yikh prava braty uchast u referendumy: kryminalno-pravova kharakterystyka* (KNT 2007).
2. Matyshevskiy P, *Kryminalne pravo Ukrainy: Zahalne chastyna: Pidruchnyk dlia stud. yuryd. vuziv i fak.* (A.S.K. 2001).

3. Veresha R, Kryminalne pravo Ukrainy. Zahalna chastyna. Navch. posib. (2-he vyd. pererob. ta dop. Tsentr uchbovoi literatury 2012).

Journal articles

4. Andrushko P, 'Ob'iekt kryminalno-pravovoi okhorony, ob'iekt zlochynu, ob'iekt zlochynnoho posiahannia ta ob'iekt zlochynnoho vplyvu: osnovnyi zmist poniat ta yikh spivvidnoshennia' [2011] 12 Advokat 10.
5. Vilchuk T, 'Iurydychna pryroda advokatury ta problemy orhanizatsii yii diialnosti' [2011] 4 Universytetski naukovi zapysky 327–332.
6. Hutorova N, 'Mekhanizm zapodiannia shkody ob'iektu zlochynu: poniattia, vydy, kryminalno-pravove znachennia' [2015] 9 Pravo Ukrainy 128–135.
7. Radutnyi O, 'Mekhanizm zapodiannia shkody bud-iakomu ob'iektu cherez protypravnyi vplyv na informatsiini vidnosyny' [2009] 4 Visnyk Akademii pravovykh nauk Ukrainy 199–205.

Theses

8. Berzin P, 'Nezakonne vykorystannia zasobiv individualizatsii uchasnykh hospodarskoho oborotu, tovariv ta posluh: analiz skladiv zlochynu, peredbachenoho st. 229 KK Ukrainy' (dys kand yuryd nauk, 2004).
9. Biriukova A, 'Zabezpechennia advokaturou konstytutsiinoho prava obvynuvachenoho na zakhyst u kryminalnomu protsesi Ukrainy' (dys kand yuryd nauk, 2006).
10. Dudorov O, 'Problemy kryminalno-pravovoi okhorony systemy opodatkuvannia Ukrainy' (dys dokt yuryd nauk, 2007).
11. Kozminykh A, 'Rol instytutu advokatury v realizatsii pravozakhysnoi funktsii hromadianskoho suspilstva' (avtor ref dys kand polit nauk, 2008).
12. Tatsii L, 'Iurydychna pryroda advokatury v systemi zakhystu prav i svobod liudyny i hromadianyna' (avtor ref dys kand yuryd nauk, 2008).
13. Fesenko Ye, 'Zlochyny proty zdorov'ia naselennia ta systemy zakhodiv z yoho okhorony' (dys dokt yuryd nauk, 2004).
14. Khotenets P, 'Pravovy status advokata v Ukraini' (avtor ref dys kand yuryd nauk, 2002).

Mikhailo Korotyuk

FEATURES OF THE PUBLICLY DANGEROUS INFLUENCE
ON THE ADVOCATE, LAW OFFICE, LAW ASSOCIATION
WHEN COMMITTING CRIMINAL OFFENSES, WHICH INTERFERE
ON ADVOCATE ACTIVITY AS A SOCIAL VALUE PROTECTED BY LAW

ABSTRACT. The article is based on the study of advocate activity as a social value protected by criminal law, based on the concept of recognition of social values as the object of a criminal offense. The author came to the conclusion that the nature and types of negative changes that occur as a result of a socially dangerous encroachment on advocate activity can be determined taking into account the following aspects of advocacy: 1) characteristics of an advocate and legal status of an advocate; subjects of advocate activity and participants of relevant groups of legal relations formed in connection with the implementation of advocacy activities or appeals to a lawyer; 2) the set of rights and freedoms, interests of the lawyer and other participants of the relevant groups of legal relations, which are formed in connection with the implementation of the advocate activity or the appeal to the lawyer; 3) social ties between such entities that arise in connection with the implementation of advocacy activities; 4) tangible and intangible goods. Taking this into account, we aim to identify those types of socially dangerous human behavior that encroach on advocate activity. Based on this, the author carried out a study of the mechanism of damage to the legal profession as an object of criminal law protection and its components such as a lawyer, a law office, a lawyer association.

ПРАВО УКРАЇНИ • 2024 • № 5 • 119-128

Михайло Коротюк

It has been established that the key to uncovering these features is to identify those types of behavior that cause violations of the proper procedure for professional advocacy. It was determined that a socially dangerous influence on a lawyer can be directed both at a person who is already practicing law, and at a person who has received the legal status of a lawyer but is not yet practicing law. The article lists the types of such influence by the form of implementation, by the purpose of implementation, by the method of implementation. At the same time, a negative impact on the law firm, the law association may also result in a violation of the proper procedure for practicing law, considering the legal relationship between the lawyer and the law firm, the law association. In addition, the impact on the law firm or association may cause negative changes in the components of the object of criminal law protection in case of access, destruction, illegal modification or illegal distribution of information.

KEYWORDS: advocacy; attorney; attorney's office; attorney's association; social value; impact; mechanism of harm.